

Føroysk-íslendsk rannsóknarstevna 28. og 29. juni:

Frændafundur

Rannsóknarsamstarvið millum Fróðskaparsetur Føroya og Heimspekideild Háskóla Íslands heldur sum áður fráboðað ráðstevnu í Havn í dag og í morgin. Fundirnir eru almennir. Teir verða á Føroya Handilsskúla, Marknagilsvegi 77

Níggju ymisk evni verða viðgjørd, hvørt í tveimum fyrilestrum, annar er føroyskur, hin íslendskur. Føroyingar tala á føroyskum, íslendingar á íslenskum. Stuttir, skrivligir samdráttir av fyrilestrunum verða til taks á báðum málum.

Eitt av evnunum er **pátrúgv**.

Anna Brimnes sigur í fyrilestri sínum m.a. frá, øðrumegin hvussu lærdir føroyingar fyrr hugsaðu og skrivaðu um pátrúgv, hinumegin hvussu vísindafólk nú hugsa um hetta fyrbrigdið. Anna visir at enda á, at pátrúgv er ikki hvortin, men í mongum førum hevur fingið annað snið, sum betur høvir í fjøltáttada samfelagi okkara.

Einar G. Pétursson nemur fyrst við, hvussu nógv íslendingar og vit altíð hava havt í felag; av muni nevni hann, at í Íslandi hevur mikil bóklig mentan altíð havt ávirkan á pátrúna, meðan her hevur verið sterk dansk ávirkan. Serstök er íslendsk dreygatrúgv, trúgv á at deyð ganga aftur, sum er nógvur ferðir sterkari í Íslandi enn her. Einar kemur inn á ymisk sløg av íslenskum dreygum, eitt nú teir, sum eru vaktir ella maðar upp -suppvakningar-.

Staðanøvn er eitt annað evni.

Kristin Marjun Magnussen sigur um staðanøvn í Føroyum m.a., at vit føroyingar mangan hvøkka við, tá ið vit siggja, hvussu nógv tann felags føroyski-íslendski málarvurin speglar seg í staðanøvnunum. Hon nýtir staðanøvnini í Skúvoy sum dømi um føroysk staðanøvn og bygnað teirra.

Svavar Sigmundsson sigur, at íslendsk staðanøvn eru eyðskild. Tað kemst av, at orðatilfarið í teimum er í høvudsheitum livandi mál enn tann dag í dag. Onkur teirra eru sjálvandi torskild, og tá er samanburður við staðanøvnini á norrøna málinum gagnligur, harímillum við føroysku staðanøvnini.

Búsetingarsøga er evni í tveimum fyrilestrum.

Simun V. Arge visir við dønum úr nýggjum føroyskum rannsóknum, hvussu fornfrøði kann geva okkum vitan um búsetingarsøgu. Hann lýsir, hvørjar spurningar fornfrøðiliga tilfarið reisir og strikar undir, hvønn avgerandi týðning tey jarðfestu fornminni og granskingin av teimum hevur fyri búsetingarsøgu Føroya.

Sveinbjørn Rafnsson greiðir frá búsetingarskipan í Íslandi, búsetingareindum í søgu Íslands og avtofting og uppbygging út frá ymsum heimildum.

Undir heitinum **Føroyar í seinna heimsbardaga** talar Hans Jacob Debes um, hvat hendi tá ið grundarlagið undir sambandspolitikkini um hvarv 9. april 1940.

Sólrún Jensdóttir talar um broytingarnar, sum hendi í stóðu Íslands í seinna heimsbardaga; at stjórnskipan Íslands broyttist, við tað at kongssambandið við Danmark varð loyst og lýðveldi stovnað, og so at Ísland fluttist av bretskum valdøki yvir á amerikanskt.

Føroyar í danska-norska ríkinum er evnið hjá Zachariasi Wang, sum sigur, at eingin snøil av norska ríkinum kann gerast partur av danska ríkinum uttan so, at norskir myndugleikar samtykkja tað.

Gunnar Karlsson greiðir frá nýggjari fatan hjá íslenskum søguførðingum av stóðu Íslands í danska-norska ríkinum, nevniliga at tann aldalanga fátæktin og naggatødnin var bara fyri ein lítlan part skuld ríkisvaldsins, men at teir stóru ognarmenninir vóru ein megnorsøk.

Máliskur úr íslensku sjómannamáli eru evni Jens G. Friðjónssonar. Við dønum úr Biblíuni verður roynt at vísa, at summi orðatøk har eiga útlenskar, onnur íslenskar røtur.

Jóhan Hendrik W. Poulsen tekur fyri nakrar føroyskar máliskur úr sigling

og sjóvinnu og bendir á skyldskap við íslenskar máliskur; hann setir fram uppskot um at skýra hesar: **at fara fyrri skeyt(ið)** og **tað eru ikki allar súðir sýttar enn**.

Íslendskt veitsluhald er í summum serstakt, og Árni Björnsson heldur seg í fyrilestri sínum til tað hátíðarhald í Íslandi, sum á onkun hátt vikur frá síðum í øðrum londum; tað eru t.d. »summartagurin fyrsti» og »tollaksmessa á sumri».

Jóan Pauli Joensen lýsir við stóði í hugtakinum **rites de passage** hjá franska fólkalívfrøðinginum Arnold van Gennep og teimum tonkum, sum bretska sosialantropologurin E. R. Leach hevur gjørt sær um »tíð» sum samfelagsligt fyrbrigdi, **heilagt og gerandi í eldri føroyskum bygdarlívi**.

Íslenska myndlist hevur Audur Ólafsdóttir á lofti undir heitinum »Grønska í oyggjalist». Hon skoðar stóru myndlistarmanna til landið og náttúruna íggjøgnum verk eftir trí ættarliði í íslenskum listarmonnum.

Bárdur Jákupsson greiðir frá menningini í føroyskari myndlist, síðan hon fekk flog fyrri fímti árm síðan. Tey trí ættarliðini í myndlist okkara verða skoðað gjøgnum Mikines, Ingálv av Reyni og Hans Paula Olsen.

Árni Ibsen sigur, at **íslenska-føroyska samstarvið um leiklist** er vaksandi javnt og samt í eini 25 ár. Men longu 1932 spældi Leikfelag Reykjavíkar »Ranafelli» eftir William Heinesen.

Sverri Egholm leggur dent á, at stóðið undir **føroyskt-íslendskt leiklistarsamstarvi** legði Erna Sigurleifsdóttir fyrri 40 árum, tá ið hon setti »Mýs og menn» eftir Steinbeck upp í Sjóneikarhúsinum.

Listaframsýning í Smiðjuni í Lítluvík

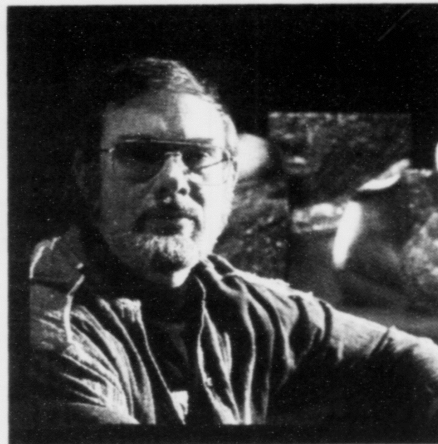
Eir í Ólavsstovu hevur næstu dagarnar listaframsýning í Smiðjuni í Lítluvík. Framsýningin læt upp í gjár, 27. juni, og er opin til og við leygardagin 1. juli. Opnið allar dagarnar frá kl. 14.00-20.00.

A framsýningini eru fyrri tað mesta oljumálningar, men eisini einstakar vatnslitsmyndir eru við á framsýningini. Myndirnar eru flest allar málaðar í 1994-1995.

Eir í Ólavsstovu er ættað úr Havn, men býr í Keypmannahavn. Hon hevur verið við á ymskum framsýningum áður, m.a. á Ólavssøkuframsýningum og í 1987 hevði hon eina sjálvstøðuga framsýning í Smiðjuni. Umframt tað hevur hon havt ymskar framsýningar í Keypmannahavn.

Framsýning av tinskulpturum í Listaskálanum

Helgi Joensen, listamaður, er borin í heim í Klaksvík. Hann býr í Stavanger. Upprunaliga var hann el-verkfrøðingur og virkisleiðari, men í 1976 byrjaði hann at arbeiða við tinni í verkstaði sínum. Hann gjørdi í árávis royndir, granskaði og fann fram til sín serstaka hátt at arbeiða við hesum metali. Síðani 1981 hevur Helgi Joensen arbeitt burturav sum listahandverkari og hann er vordin kendur víða um lond fyri sítt sermerktu tinsmið.

Framsýningin er opin frá nú og allan juli mánað.

Í summar er opið soleiðis í Listaskálanum: mánadag-fríggjadag kl. 11-17. Leygardag-sunnudag kl. 14-18.

JA!

Eg gerist haldari av Tíðindablaðnum Sosialinum og fáði blaðið 5 ferðir um vikuna.

225 kr./árstj. (haldarar í Føroyum)
425 kr./árstj. (haldarar í Danmark) ☐
340 kr. (haldarar í Danmark, 5 bl. í senn) ☐
Til ber altíð at gerast haldari og góldið verður bert fyrri bløðini, ið eftir eru av árstjóðinginum.

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

Kannað postverkinum

Ókeypis
Sosialurin
rindar
postgjaldið

64

Tíðindablaðið
SOSIALURIN
Postboks 76,
FR-110 Tórshavn

**Ongan Sosial
...tí tú gloymdi
at gjalda?**